

Melindan vuosi 2021

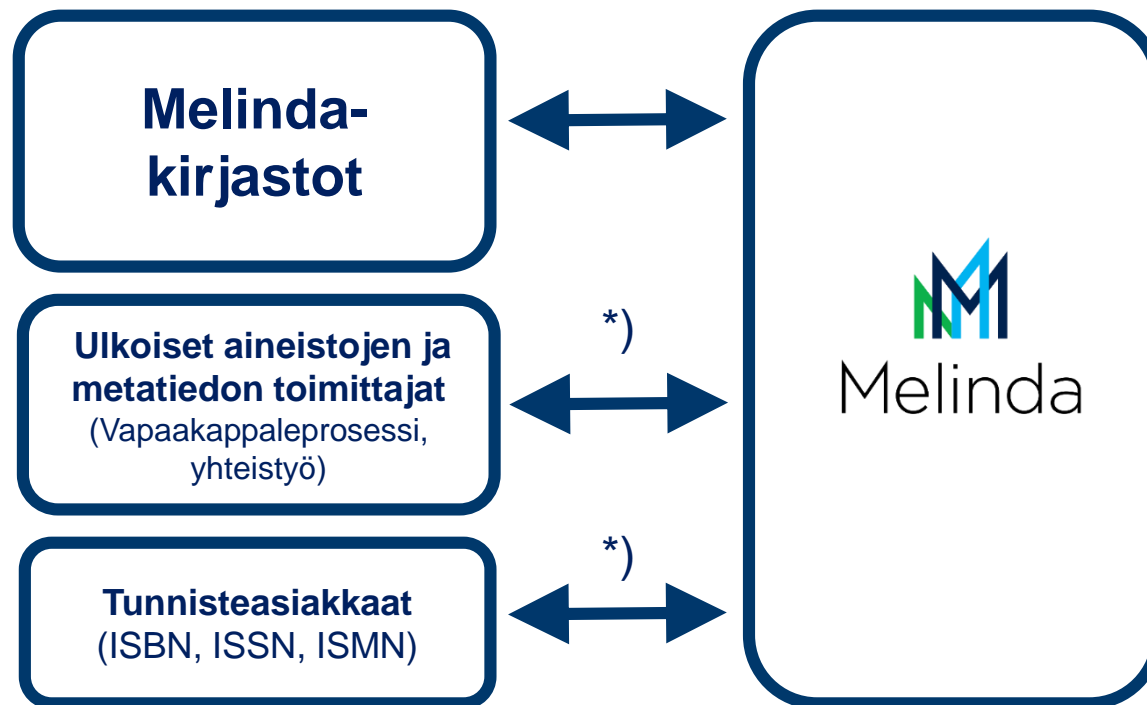
Minna Olkinuora-Tauru, Tiedonhallinnan ohjausryhmä, 25.11.2020

Melindan tavoitteet ja tahtotila 2024

Melinda kansallisen kuvailutuotannon ytimessä - yhteistyöllä tehokkuutta, laatua, osaamisen jakamista

- Tavoitteet 2021-2024
 - Kehittää ja hyödyntää automatisoituja ratkaisuja Melindan kuvailutiedon tuotantoympäristössä
 - Kehittää Melindan teknistä arkkitehtuuria mahdollistaen asteittaisen siirtymisen linkittyvään metatietoon
 - Varmistaa metatietoprosessien ja järjestelmien yhteentoimivuus Melindan ja kirjastojen sekä eri toimijoiden välillä yhteistyöverkostojen ja kumppanuuksien avulla
 - Laajentaa Melindan katetta ja kuvailutiedon tuotantoympäristöä yhteistyössä kirjastojen ja eri toimijoiden kanssa

Metatietoprosessien kehitys (tavoitetila 2024)

*) erätuontijärjestelmän kautta

Melindan vuoden 2021 kehittämisen painopisteet 1/2

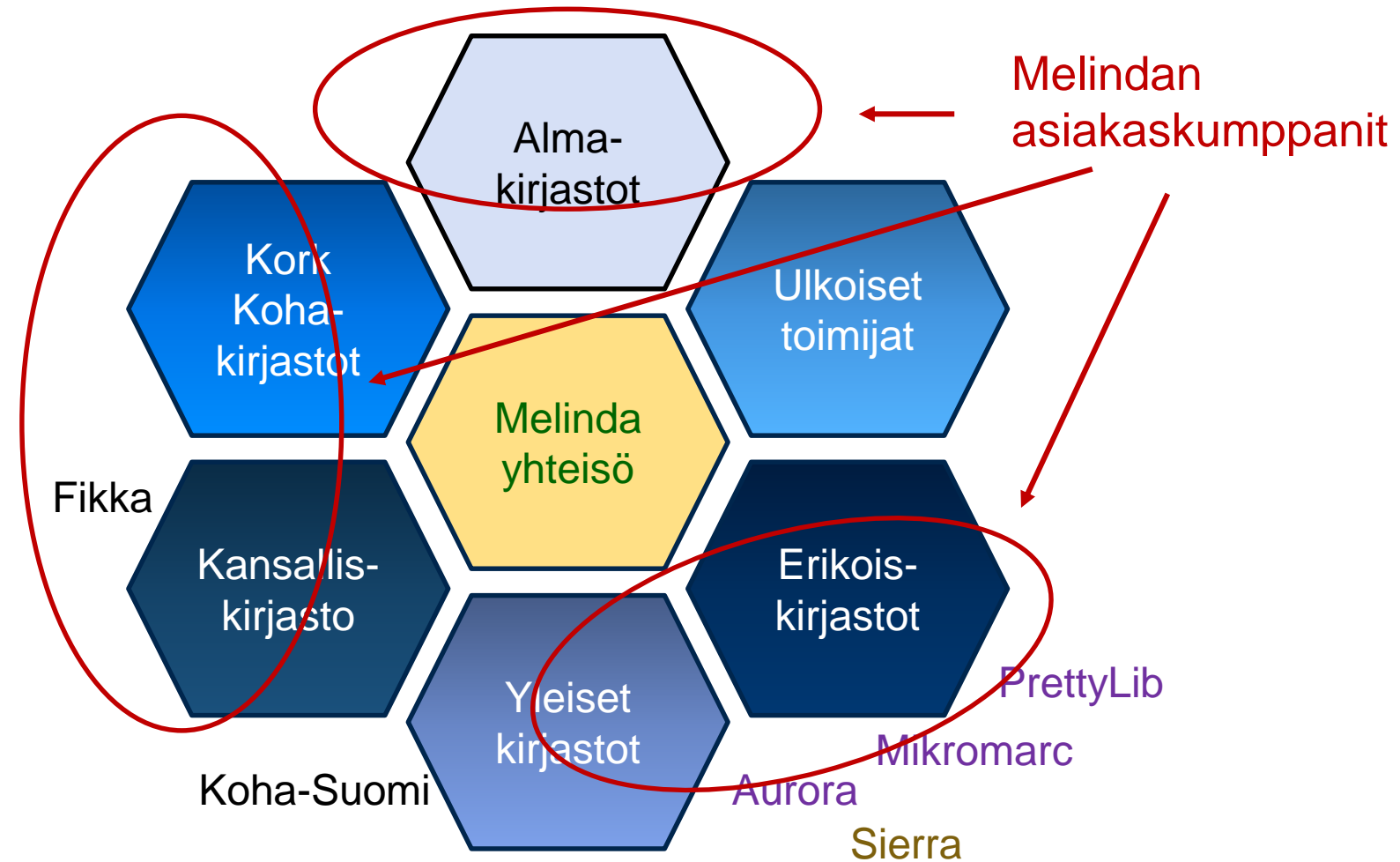

Melindan teknisen arkkitehtuurin kehittäminen

Melindan vuoden 2021 kehittämisen painopisteet 2/2

- Järjestelmien yhteentoimivuus
 - Järjestelmäintegraatioiden ja rajapintojen toimivuuden varmistus ja jatkokehitys
 - Yhteistyö järjestelmätoimittajien kanssa, kehittämistyöpajat
 - Palvelun parantaminen jo mukana olevien kirjastojen osalta
- Kuvailuyhteistyön laajeneminen
 - Yleisten ja erikoiskirjastojen mukaantulot, eri liittymismallit
 - Tarkoituksenmukainen viestintä, koulutus, vertaistuki
- Kuvailun ekosysteemin tuki
 - Metatietojen suorasiirrot eri järjestelmistä Melindan erätuontiin
 - Erätuontijärjestelmän kyky vastaanottaa erilaisia aineistoja
 - Uudet aineistot kattavasti ja nopeasti Melindaan sekä ennakkometatiedon hyödyntäminen rikastamisen pohjana

Järjestelmät vaikuttavat yhteistyöhön

Melinda kehittää kumppanuusmallia

- Tavoite
 - Hyvä ja luottamuksellinen suhde Melinda-kirjastojen kanssa
 - Kirjastojen tarpeiden parempi ymmärrys, mahdolliset kehityskohteet
 - Asiakastyytyväisyys
- Melinda-asiakaskumppanit per järjestelmä/sektori vuonna 2021 ->
 - Alma-korkeakoulukirjastot - Kaija Kovanen
 - Koha-korkeakoulukirjastot ja Kansalliskirjaston Fikka - Anneli Renfors
 - Yleiset- ja erikoiskirjastot - Eeva-Riitta Peltonen
- Esimerkkejä toiminnasta
 - Palautekyselyt Melinda-Alma integraation käyttöönotosta -> kehittämistoimet
 - Kehittämistyöpajat Melindassa olevien yleisten kirjastojen kanssa -> hyvien käytäntöjen jako
 - Melindan tekijöiden [haastattelut](#) kirjastosektoreilta -> kuvailijoiden näkökulma

Melindan teknisen arkkitehtuurin kehittäminen

- Kohti uutta kuvailutyökalua, alustaa ja linkittyvää metatietoa
- Uusi taustajärjestelmä mahdollistajana. Valinta
 - Ei lähdetä rakentamaan järjestelmää alusta alkaen itse
 - Kartoitetaan tarjolla olevat järjestelmät
 - Vertaisarvioinnit, omat kokeilut/testit
 - Strategiset valinnat ja vaiheistus, kehittämiskumppanit
 - Toteutus- ja käyttöönottosuunnittelu
- Eri kirjastosektoreiden tarpeet

”Oli vain mukava huomata, että kiinnostusta omaan työhön löytyy myös muualta”, Renni Honkanen Helsingin kaupunginkirjasto. [Haastattelu.](#)

”Melindan myötä kirjastot voivat nykyisin ihan eri tavalla hyötyä eri kirjastoissa tehdystä kuvailutyöstä ja metatietoa voidaan rikastaa yhteisvoimin Melindassa”, Marita Ahvenjärvi Tampereen kaupunginkirjasto. [Haastattelu.](#)

”Kuvailutyö on kehittynyt mielestäni kymmenessä vuodessa avoimemmaksi, yhteisvastuullisemmaksi ja yhteentoimivammaksi”, Katja Hyvärinen Itä-Suomen yliopisto. [Haastattelu.](#)

”Kuvailutyö on nopeutunut Melinda-yhteistyön ansiosta. Painopiste on siirtynyt enemmän harvinaisemman aineiston kuvailuun. Tavallisen suomenkielisen aineiston kuvailutiedot saadaan nykyisin lähes aina poimittua”, Anna Kanerva Lamppu Metropolia amk, Mirva Moilanen Laurea amk ja Marja Puntalo Haaga-Helia amk. [Haastattelu.](#)

Ennakkotehtävä Melindan hyödyt

Melinda hyödyt - Tavoitetila 2024

Melindan hyödyt 2024 seloste

”2020-luvulla metatiedon, prosessien ja järjestelmien yhteentoimivuus, integroitavuus, avoimuus ja linkittyvyys tehostavat metatiedontuotantoa, kehittävät osaamista ja luovat laadukkaalle metatiedolle uudenlaisia mahdollisuuksia. Viime kädessä laadukas kuvailu helpottaa tiedon käyttöä ja hakua sekä uudelleenkäyttöä.

Metatiedon laatu syntyy yhteisten kuvailukäytäntöjen ja standardien myötä. Auktorisoitujen nimimuotojen, sanastojen ja erilaisten pysyvien tunnisteiden hyödyntäminen lisää tietojen yhteentoimivuutta, linkittyvyyttä, vaihdettavuutta ja laadunparannuksen automatisoinnin mahdollisuuksia.

Yhteistyö, verkostot ja kumppanuudet edesauttavat teknisen ja kuvailuosaamisen kehittymistä ja edelleen uusien asioiden yhdessä kehittämistä. Yhteisöllisyys ja vuoropuhelu mahdollistavat osaamisen jakamisen laajasti metatiedontuottajien yhteisössä.

Tehokkuutta saavutetaan kuvailun ja metatietoprosessien automatisoinnilla sekä tekoälyn hyödyntämisellä. Kirjastojen päällekkäinen työ poistuu, kun hyödynnetään entistä enemmän muiden tekemää metatietoa. Näin saadaan vapautettua niukkoja resursseja ja työpanosta muihin tehtäviin.” Lähde: Melindan projektisuunnitelma vuodelle 2021 s.13.

Kysymys 1

Mitkä tavoitetilan 2024 hyödyistä ovat tärkeimpiä edustamasi kirjaston ja kirjastosektorin näkökulmasta? Miksi?

Kysymys 2

Kuvailijat eivät aina täysin luota muiden tekemiin tietueisiin, mikä estää paikoitellen päällekkäisen kuvailutyön minimointia ja täysimääräisten hyötyjen saavuttamista niin yksittäisessä kirjastossa kuin koko kuvailun ekosysteemissä. Millä keinoin luottamusta muiden tekemään työhön voisi lisätä?

Kysymys 3

Jatkossa Melindaan tulee yhä enemmän metatietoa eri lähteistä ja myös koneellisesti tuotettuja tietueita, joiden laatu ei yllä ihmisen tekemän kuvailutyön tasolle. Millä keinoin voidaan laskea laatuodotuksia ja muuttaa asenteita siihen suuntaan, että riittävän hyvä riittää?

Kiitos!

melinda-posti@helsinki.fi

Melinda-wiki: <https://www.kiwi.fi/display/melinda>

<https://twitter.com/Melindapalvelu>